

הרב משה מרדכי קארפ

רב ומור"ץ הגבעה הצפונית קרית ספר, מודיעין עילית; מח"ס הלכות חג בחג, ועוד

תשובה בעניין מספר חוטי התכלת בציצית

קיבלתי מכתבו, וראיתי דבריו נכוחים, והתענגתי בהם וניכר מאד רוב העמל והיגיעה לדלות חספא. ולגופן של דברים, צדקו דבריו דבתוס' מוכח דבתכלת אינו יוצא לבן, וכן מטין, וכן מוכח מסוגיא דטלית שכולה תכלת, ואמנם נראה דזוהי הסיבה דאין עושין כהתוס' אף שזו דעת רוב ראשו' ז"ל. חדא דאין עושין כן לקולא רק לחומרא, ואפשר דמחסרין במצוות הלבן, ועוד דגם להתוס' יוצא בחוט אחד כדמוכח בסמ"ג וברע"ב, וכן רש"י דבר"פ התכלת ס"ל כתוס', ובפר' שלח כ' חוט א' של תכלת פוטר. וכן פשטות הגמ' בכל מקום "חוט של תכלת" בסוטה יז. ובחולין פט. ובמדרשים תנחומא [הו' בובר], וכן בזוה"ק. ועכ"פ הרי מבואר בתו' דלשיעור הגדילים משלימין, וכיון שא"צ יותר מב' חוטי לבן, בודאי אי עביד כרמב"ם או כראב"ד, לא חיסר בלבן, ועולה לו למצוות הגדילים. וכמו כן להרמב"ם אי עביד כהראב"ד נראה דלא חיסר בלבן. חדא דכ' הרמב"ם ריש הל' ציצית, דאין מנין חוטי התכלת מן התורה, ב' דהא ודאי מהת' לא בעי אלא ב' חוטי לבן כמבואר בספרי פר' שלח, ובפ' כי תצא לגי' הגר"א, רק דס"ל להרמב"ם דאחר דכופלין הו"ל רק חוט הכריכה תכלת שזהו פתיל תכלת וכדביאר המרכה"מ שם, אבל עיקר חוטי התכלת הן ב' חוטין שלמין. ומ"מ לענ"ד באמת שפיר דמי לעשות כהרמב"ם בזה, דמסתברן דבריו דפתיל תכלת חוט הכורך וכדביאר המשכנ"י, וגם מאחר דאין עושין כתוס', הלכה כמותו בכל מקום, וגם דדברי הקבלה תואמין לדבריו. ורבנו הגר"א בספד"צ ביאר גם ע"פ הזוה"ק, ובפ' לרע"מ שכ' וכן עיקר, כוונתו לאפוקי מתוס', ולומר שרק פתיל א' תכלת, וזו גם סיבה לעשות כהרמב"ם, שלא למעט בלבן. וכל זה למי שעושה כן, אבל לענ"ד אין לחייב לעשות תכלת מכמה טעמים וכהוראת מרן שליט"א, וכן דעת הגר"ח"ק שליט"א שכן פשטות חז"ל בספרי וזאת הברכה ובמדרשים. והרוצה לעשות כן ולהדר יעשה בצינעה וכמו ששמעתי ממרן שליט"א, ובודאי מי שיצא לו כן ועושה כן להידור מצוה שכרו רב.

בברכת התורה, משה מרדכי קארפ